

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 21 август 2023 г.
(OR. en)

12391/23

AGRI 469
AGRIFIN 99
AGRIORG 96
AGRILEG 162
DELACTION 112

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 21 август 2023 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз

№ док. Ком.: C(2023) 5448 final

Относно: ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) .../... НА КОМИСИЯТА от 17.8.2023 година за допълнение на Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на пазарните стандарти за сектора на плодовете и зеленчуците, някои преработени плодови и зеленчукови продукти и сектора на бананите и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1666/1999 на Комисията и регламенти за изпълнение (ЕС) № 543/2011 и (ЕС) № 1333/2011 на Комисията

Приложено се изпраща на делегациите документ C(2023) 5448 final.

Приложение: C(2023) 5448 final

Брюксел, 17.8.2023 г.
C(2023) 5448 final

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) .../... НА КОМИСИЯТА

от 17.8.2023 година

за допълнение на Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на пазарните стандарти за сектора на плодовете и зеленчуците, някои преработени плодове и зеленчукови продукти и сектора на бананите и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1666/1999 на Комисията и регламенти за изпълнение (ЕС) № 543/2011 и (ЕС) № 1333/2011 на Комисията

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ДЕЛЕГИРАНИЯ АКТ

С Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти („Регламент за ООП“) се определят правила относно пазарните стандарти в сектора на плодовете и зеленчуците и в сектора на бананите. Регламентът също така оправомощава Комисията да приема делегирани актове относно пазарните стандарти за тези сектори.

Целта на настоящия делегиран акт е съществуващите регламенти на Комисията относно пазарните стандарти за плодове и зеленчуци и за банани да се приведат в съответствие с правомощията по Регламента за ООП, които се основават на правната рамка за правомощията, въведена с Договора от Лисабон. Тези правомощия са отчасти делегирани и отчасти изпълнителни. Поради това Регламент за изпълнение (ЕС) № 543/2011 на Комисията, Регламент за изпълнение (ЕС) № 1333/2011 на Комисията и Регламент (ЕО) № 1666/1999 на Комисията следва да бъдат отменени и заменени с делегиран акт и акт за изпълнение в съответствие с членове 290 и 291 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

Друга цел на настоящия делегиран акт е привеждането в съответствие с целите на стратегията „От фермата до трапезата“, по-специално по отношение на увеличаването на информацията за потребителите и намаляването на разхищението на храни. Това е и възможност за модернизиране и опростяване на правилата чрез сливане на законодателството в областта на плодовете и зеленчуците със законодателството в областта на бананите и законодателството в областта на сушеното грозде и заличаване на остарели разпоредби.

Освен това с настоящия делегиран акт се изменят съществуващите пазарни стандарти в съответствие с няколко изменения на стандартите за качество на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ИКЕ на ООН). По-специално, за да се избегнат ненужни пречки пред търговията, специфичните стандарти за ягоди следва да бъдат приведени в съответствие със стандартите на ИКЕ на ООН.

Приемането на настоящия делегиран акт няма да доведе до финансови последици.

2. КОНСУЛТАЦИИ ПРЕДИ ПРИЕМАНЕТО НА АКТА

В рамките на експертната група за селскостопанските пазари, създадена съгласно Регламента за ООП, бяха проведени консултации с участието на експерти от всички 27 държави членки, по-специално по отношение на аспектите, попадащи в обхвата на Общия регламент за ООП — градинарски продукти, проведени на 23 септември 2022 г., 26 октомври 2022 г., 22 ноември 2022 г., 24 януари 2023 г. и 24 март 2023 г.

По време на тези заседания службите на Комисията представиха изменени версии на текстовете, в които са взети предвид забележките и коментарите, направени на всяко от заседанията или изпратени в писмен вид до тях. Експерти от Европейския парламент имаха възможност да вземат участие като наблюдатели в тези заседания.

Заинтересованите страни имаха възможност да оценят различните версии на проекта на делегиран регламент, тъй като те бяха публикувани в Регистъра на експертните групи на Комисията. Коментарите, получени на тази основа, бяха взети предвид във възможно най-голяма степен.

Коментари бяха получени и взети предвид и по време на общата обществена консултация, проведена чрез публикуването на проекта на делегиращия регламент на портала „По-добро регулиране“ от 21.4.2023 г. до 19.5.2023 г.

Обратна информация бе получена от 41 заинтересовани страни, представляващи предприятия/дружества, бизнес асоциации, НПО и профсъюзи. По-голямата част от тази обратна информация идва от две държави членки (66 %), като там предимно се повдига въпросът със задължителното посочване на държавата на произход върху етикета. В няколко коментара (предимно от търговци и преработватели от една държава членка) се посочват предизвикателствата, свързани с предлагането на продукти от 4-ти асортимент, като се подчертават разходите и необходимостта от адаптиране за операторите. В тези коментари изглежда не се взема предвид фактът, че за 4-ти асортимент задължението за посочване на държавата на произход е било приложено с настоящия Регламент (ЕС) № 543/2011 и проектът на делегиращия регламент само подобрява яснотата на съответната правна разпоредба и определението на продуктите, както беше поискано от държавите членки. В по-голямата част от получената обратна информация се твърди, че новата формулировка не позволява използването на плодове и зеленчуци, които не отговарят на пазарните стандарти, което повишава риска от увеличаване на разхищението на храни. Някои други коментари, по-специално от сдружения на производители и потребители, приветстват задължението за посочване на държавата на произход, а други искат също така неговият обхват да се разшири допълнително, за да се предостави на потребителите достатъчно информация. Комисията смята проекта за подходящ компромис между необходимостта потребителите да направят достатъчно информиран избор и предизвикателствата пред някои оператори да се адаптират към промените. За да се улесни последното, проектът предвижда достатъчно дълъг период от време за прилагането на новите правила (1 януари 2025 г.). Освен това, след коментарите относно риска от разхищение на храни, проектът беше изменен, за да се поясни, че продуктите от 4-ти асортимент могат да се възползват от опростяването, предоставено за смеси от различни продукти и видове продукти, и за да се освободят пресните продукти, използвани за тези смеси от продукти, от изискването да отговарят на пазарните стандарти. Беше пояснено също така, че продуктите от 4-ти асортимент не са предмет на други общи или специфични пазарни стандарти, с изключение на посочването на произхода. Обратната информация, получена от благотворителни организации, беше свързана с освобождаването от пазарните стандарти на дарени плодове и зеленчуци. В предложението вече е предвидено освобождаване от повечето изисквания, с изключение на няколко елемента, за да се гарантира, че качеството на дарените продукти не е прекалено лошо. Друга промяна, въведена след някои получени коментара, се отнася до по-нататъшно опростяване на пазарния стандарт за банани, произведени в по-малко облагодетелствани от климатична гледна точка райони.

Партньорите от СТО също бяха уведомени.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ДЕЛЕГИРАЩИЯ АКТ

Настоящият делегиращ акт се основава на член 75, параграф 2, член 76, параграф 4 и член 89 от Регламент (ЕС) № 1308/2013.

Делегиращият акт допълва Регламента за ООП, като обединява и изменя правилата относно пазарните стандарти, които понастоящем се съдържат в Регламент за изпълнение (ЕС) № 543/2011 на Комисията, Регламент за изпълнение (ЕС) № 1333/2011 на Комисията и Регламент (ЕО) № 1666/1999 на Комисията, привежда тези правила в

съответствие със стратегията „От фермата до трапезата“ и изменя специфичния пазарен стандарт за ягоди, и отменя Регламент за изпълнение (ЕС) № 543/2011 на Комисията, Регламент за изпълнение (ЕС) № 1333/2011 на Комисията и Регламент (ЕО) № 1666/1999 на Комисията.

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) .../... НА КОМИСИЯТА

от 17.8.2023 година

за допълнение на Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на пазарните стандарти за сектора на плодовете и зеленчуците, някои преработени плодове и зеленчукови продукти и сектора на бананите и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1666/1999 на Комисията и регламенти за изпълнение (ЕС) № 543/2011 и (ЕС) № 1333/2011 на Комисията

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 на Съвета¹, и по-специално член 75, параграф 2, член 76, параграф 4 и член 89 от него,

като има предвид, че:

- (1) С Регламент (ЕС) № 1308/2013 се установява обща организация на селскостопанските пазари, която включва, наред с другото, сектора на плодовете и зеленчуците, сектора на преработените плодове и зеленчукови продукти и сектора на бананите. Той също така оправомощава Комисията да приема делегирани актове и актове за изпълнение относно пазарните стандарти за тези сектори и получените в тях продукти.
- (2) С Регламент за изпълнение (ЕС) № 543/2011 на Комисията² се определят подробни правила по отношение на секторите на плодовете и зеленчуците и на преработените плодове и зеленчуци, като се предвиждат пазарни стандарти за всички пресни плодове и зеленчуци и подробни разпоредби относно проверките за съответствие с пазарните стандарти. С Регламент за изпълнение (ЕС) № 1333/2011 на Комисията³ се определят пазарните стандарти за бананите, правилата за контрола по спазването на тези пазарни стандарти и изискванията за уведомятия в сектора на бананите. С Регламент (ЕО) № 1666/1999 на Комисията⁴ се определят подробни правила по отношение на минималните пазарни характеристики на някои сортове сушено грозде. Посочените

¹ ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 671.

² Регламент за изпълнение (ЕС) № 543/2011 на Комисията от 7 юни 2011 г. за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета по отношение на секторите на плодовете и зеленчуците и на преработените плодове и зеленчуци (ОВ L 157, 15.6.2011 г., стр. 1).

³ Регламент за изпълнение (ЕС) № 1333/2011 на Комисията от 19 декември 2011 г. за определяне на пазарните стандарти за бананите, правилата за контрола по спазването на тези пазарни стандарти и изискванията за уведомятия в сектора на бананите (ОВ L 336, 20.12.2011 г., стр. 23).

⁴ Регламент (ЕО) № 1666/1999 на Комисията от 28 юли 1999 г. относно установяване на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 2201/96 на Съвета по отношение на минималните пазарни характеристики на определени сортове сушено грозде (ОВ L 197, 29.7.1999 г., стр. 32).

регламенти бяха приети въз основа на Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Европейския парламент и на Съвета⁵. Впоследствие Регламент (ЕО) № 1234/2007 беше заменен с Регламент (ЕС) № 1308/2013, който съдържа правомощия въз основа на правната рамка за правомощията, въведена с Договора от Лисабон.

- (3) С цел да се хармонизират и опростят правилата относно пазарните стандарти, проверките за съответствие и уведомленията за горепосочените сектори, да се включат измененията, необходими с оглед на натрупания опит, и правилата да се приведат в съответствие с правомощията по Регламент (ЕС) № 1308/2013, е целесъобразно те да бъдат обединени в единна система от правила, съдържащи се в делегиран регламент и регламент за изпълнение, и да бъдат отменени Регламент (ЕО) № 1666/1999 и регламенти за изпълнение (ЕС) № 543/2011 и (ЕС) № 1333/2011.
- (4) С член 75, параграф 1, букви б), в) и г) от Регламент (ЕС) № 1308/2013 Комисията се упълномощава да установи пазарни стандарти съответно за плодове и зеленчуци, за преработени плодове и зеленчуци и за банани. Съгласно член 76, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 плодовете и зеленчуците, които са предназначени за продажба на потребителите в прясно състояние, могат да бъдат предлагани на пазара единствено при положение, че са здрави, в добро състояние, с подходящо пазарно качество и е посочена държавата на произход. С цел постигането на еднакво прилагане на посочената разпоредба е целесъобразно да бъдат изложени подробности относно общ пазарен стандарт и да бъде предвиден такъв стандарт за всички пресни плодове и зеленчуци.
- (5) Следва да се запазят специфични пазарни стандарти за плодовете и зеленчуците, за които се прилага член 76, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1308/2013, въз основа на оценка на тяхното значение, като се вземат предвид по-специално продуктите, които продължават да бъдат най-търгувани в стойностно изражение въз основа на данните, съдържащи се в референтната база данни на Евростат за подробни статистически данни за международната търговия със стоки, Comext.
- (6) Преработените плодови и зеленчукови продукти и узрелите банани не са обхванати нито от член 76, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1308/2013, нито от специфичен пазарен стандарт. Въпреки това посочването на произхода върху етикета е от значение за потребителите и е необходимо за тях в контекста на съобщението на Комисията от 20 май 2020 г., озаглавено „Стратегия „От фермата до трапезата“ за справедлива, здравословна и екологосъобразна продоволствена система“⁶ („стратегията „От фермата до трапезата“), което също така има за цел да даде възможност на потребителите да правят информиран и устойчив избор на храни и поради това следва да бъде задължително и за такива продукти, предназначени за пряка консумация след прости операции като сушене или зреене.
- (7) Като се има предвид голямото разнообразие от сортове банани, предлагани на пазара в Съюза, и пазарните практики, следва да се поддържат минимални стандарти за неузрели зелени банани. Въпреки това е целесъобразно пазарните

⁵ Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета от 22 октомври 2007 г. за установяване на обща организация на селскостопанските пазари и относно специфични разпоредби за някои земеделски продукти (Общ регламент за ООП) (ОВ L 299, 16.11.2007 г., стр. 1).

⁶ COM(2020) 381 final.

стандарти за банани да се приведат в съответствие с Кодекс алиментариус и да се разширят до повече сортове, за да се избегнат ненужни пречки пред търговията. С оглед на намаляването на разхищението и загубата на храни в контекста на стратегията „От фермата до трапезата“, по-специално чрез подобряване на гъвкавостта при разфасоването, е целесъобразно да се премахне изискването за минимум четири плода на връзка или чепка, установено в Кодекс алиментариус. С оглед на преследваните цели е целесъобразно да се позволи на държавите членки производителки на банани да прилагат национални стандарти на своя територия по отношение на собственото си производство, при условие че тези правила не противоречат на стандартите на Съюза и не възпрепятстват свободното движение на банани в Съюза.

- (8) Следва да се вземе предвид фактът, че климатичните фактори затрудняват производствените условия на Мадейра, Азорските острови, Алгарве, Канарските острови, Крит, Лакония и Кипър. В резултат на това някои банани не достигат минималната дължина, предвидена в международния стандарт, когато се произвеждат в тези географски райони. В тези случаи такива банани следва да могат да бъдат предлагани на пазара.
- (9) С цел да се избегнат излишните пречки пред търговията, в случаите, когато е необходимо да бъдат установени специфични пазарни стандарти за отделни продукти, тези стандарти следва да съответстват на стандартите, приети от Икономическата комисия за Европа на ООН (ИКЕ/ООН). Когато не е приет специфичен пазарен стандарт на равнището на Съюза, продуктите следва да се смятат за съответстващи на общия пазарен стандарт, когато държателят им е в състояние да докаже, че те съответстват на приложим стандарт на ИКЕ/ООН.
- (10) За да се вземе предвид стратегията „От фермата до трапезата“ и интересите на потребителите, пазарните стандарти за всички сектори, обхванати от настоящия регламент, следва да спазват изискванията за високо качество, по които има международен консенсус, като същевременно се насърчава алтернативната употреба, за да се избегне загубата и разхищението на храни, когато стандартът не е спазен. Това следва да важи за всички продукти, които не отговарят на изискванията на клас II от пазарните стандарти на ИКЕ на ООН, но все още са годни за консумация. Поради това следва да се предвиди освобождаване от прилагането на пазарните стандарти за определени продукти, които са предназначени за преработка или които се продават от производителя директно на потребителите.
- (11) Някои плодови и зеленчукови продукти могат да имат характеристики, които не отговарят на приложимите пазарни стандарти. За тези продукти обаче могат да съществуват утвърдени методи за традиционно отглеждане и местно потребление. За да се гарантира, че продуктите, които се смятат за годни за консумация от местните общности, но не отговарят на пазарните стандарти на Съюза, не са възпрепятствани да бъдат предлагани на пазара на местно равнище, тези продукти следва да бъдат освободени от пазарните стандарти на Съюза, освен ако има вероятност това освобождаване да възпрепятства или наруши конкуренцията в голяма част от вътрешния пазар или да застраши свободната търговия или постигането на някоя от целите на член 39 от Договора.
- (12) Някои плодови и зеленчукови продукти могат да се отклоняват от пазарните стандарти с оглед намаляване на административната тежест както за търговците, така и за органите, извършващи контрола в съответствие с член 76, параграф 4

от Регламент (ЕС) № 1308/2013. Въпреки това етикетирането на произхода е необходимо за потребителите и в съответствие с политическата ориентация на стратегията „От фермата до трапезата“ за предоставяне на повече информация, която да позволи на потребителите да направят по-информиран избор, посочването на държавата на произход следва да бъде задължително за такива продукти.

- (13) Пазарните стандарти, свързани с продукти за дарения, следва да бъдат опростени, за да се намали административната тежест за търговците, без да се засяга качеството. При условие че продуктът е ясно етикетиран, за да бъде информиран потребителят, че той е предназначен за дарение, други данни за маркировката следва да бъдат незадължителни. Въпреки това той следва да отговаря на общия пазарен стандарт по отношение на качеството, за да се защити получателят на дарението.
- (14) За да се гарантира правилното и ефективно извършване на проверките, фактурите и придружаващите документи, с изключение на предназначените за потребителите документи, следва да съдържат определена основна информация, включена в пазарните стандарти.
- (15) Изискваната съгласно пазарните стандарти информация следва да бъде показана ясно върху опаковката и/или етикета. С цел да се избегнат измами и подвеждане на потребителите, информацията и данните, изисквани съгласно пазарните стандарти, трябва да са на разположение на потребителите преди покупката, включително при продажбите от разстояние, при които опитът е показал съществуването на риск от измама и неспазване на защитата на потребителите, която стандартите осигуряват.
- (16) За да се избегне подвеждането на потребителите по отношение на класа, информацията и данните, изисквани на етапа на продажбата на дребно, не следва да включват термини като „забележителен“, „първокласен“ или подобни формулировки, които не са регламентирани за определяне на действителното качество на продукта, без това да засяга възможността за изписване на всякаква друга информация, като например „въздушен транспорт“ или подобна фактическа информация, която не въвежда в заблуждение потребителя.
- (17) За да се избегне подвеждането на потребителите по отношение на произхода на продуктите, посочването на държавата на произход следва да бъде по-видимо от посочването на държавата на опаковчика.
- (18) Опаковките, съдържащи смеси от различни продукти или видове продукти, обхванати от настоящия регламент, стават все по-разпространени на пазара в отговор на търсенето от страна на някои потребители. Лоялната търговия изисква продуктите или видовете продукти, предлагани в една и съща опаковка, да бъдат едниородни по отношение на качеството. За продуктите, за които не са приети стандарти на равнището на Съюза, тази еднородност може да бъде гарантирана чрез прибягване до общите разпоредби. Следователно за смесите от различни продукти или видове продукти в една и съща опаковка следва да бъдат определени изисквания за етикетирание. Те следва да бъдат по-малко строги от определените в пазарните стандарти, тъй като етикетирането на смесите представлява прекомерна тежест и тяхното прилагане рискува да възпрепятства пускането на пазара на тези продукти.

- (19) Вносът на плодове и зеленчуци от трети държави следва да съответства на пазарните стандарти или на еквивалентни на тях стандарти. Поради това следва да се определят условията, при които се смята, че вносните продукти имат равностойно ниво на съответствие с пазарните стандарти на Съюза.
- (20) За да се даде достатъчно време на операторите и националните администрации да се адаптират към промените, въведени с настоящия регламент, той следва да се прилага от 1 януари 2025 г.
- (21) Като се има предвид съществената връзка между правомощията в Регламент (ЕС) № 1308/2013 по отношение на правилата за пазарните стандарти, минималните изисквания за качество на продуктите от сектора на плодовете и зеленчуците и съответствието на вносните продукти с пазарните стандарти на Съюза, е целесъобразно тези правила да бъдат определени в същия делегиран акт,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

Уводни разпоредби

Член 1

Предмет и приложно поле

1. С настоящия регламент се определят правила за допълнение на Регламент (ЕС) № 1308/2013 по отношение на пазарните стандарти, посочени в член 75, параграф 1 от същия регламент, минималните пазарни изисквания за предлагане на пазара на продукти от сектора на плодовете и зеленчуците, предназначени за продажба в прясно състояние, както е посочено в член 76 от същия регламент, и съответствието на вносните продукти с пазарните стандарти на Съюза, посочени в член 89 от същия регламент.
2. Настоящият регламент се прилага по отношение на следните сектори и продукти:
 - а) сектора на плодовете и зеленчуците, както е определен в член 1, параграф 2, буква и) от Регламент (ЕС) № 1308/2013;
 - б) сушени плодове с кодове по КН 0804 20 90, 0806 20 и ex 0813, изброени в част X от приложение I към посочения регламент;
 - в) бананите с код по КН 0803 90 10, изброени в част XI от приложение I към посочения регламент.
3. За целите на настоящия регламент държавата на произход на продукта се определя в съответствие с член 60 от Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁷.

⁷ Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 г. за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 269, 10.10.2013 г., стр. 1).

ГЛАВА II

Пазарни стандарти

Член 2

Общ пазарен стандарт за плодовете и зеленчуците, посочени в член 1, параграф 2, буква а)

1. Изискванията на член 76, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 съставляват общия пазарен стандарт за плодовете и зеленчуците, посочени в член 1, параграф 2, буква а).

Плодовете и зеленчуците, посочени в член 1, параграф 2, буква а), отговарят на този общ пазарен стандарт, освен ако не са предмет на специфичен пазарен стандарт.

Подробности относно общия стандарт за предлагане на пазара са изложени в част А от приложение I към настоящия регламент.

2. Когато държателят на плодове и зеленчуци, посочени в параграф 1, е в състояние да докаже, че продуктите съответстват на някой приложим стандарт, приет от Икономическата комисия за Европа на ООН (ИКЕ/ООН), се смята, че продуктите съответстват на общия пазарен стандарт, посочен в параграф 1.
3. За целите на настоящия член „държател“ означава всяко физическо или юридическо лице, което физически притежава съответните продукти или ги предлага за продажба от разстояние или чрез цифрови средства.

Член 3

Посочване на произхода на някои преработени плодови и зеленчукови продукти и узрели банани

Върху следните продукти фигурира наименованието на държавата на произход:

- а) сушени плодове с код по КН ex 0813, както са определени в част X от приложение I към Регламент (ЕС) № 1308/2013;
- б) сушени смокини с код по КН 0804 20 90;
- в) сушено грозде с код по КН 0806 20;
- г) узрели банани с код по КН 0803 90 10, доузрели на територията на Съюза.

Член 4

Специфични пазарни стандарти за плодове и зеленчуци и за банани

1. Следните продукти или сектори отговарят на специфичните пазарни стандарти, определени в част Б от приложение I:
 - а) ябълки;
 - б) цитрусови плодове;
 - в) киви;
 - г) салати, къдраволистна ендивия и широколистна ендивия;

- д) праскови и нектарини;
- е) круши;
- ж) ягоди;
- з) сладки пиперки;
- и) десертно грозде;
- й) домати;
- к) банани.

2. За целите на параграф 1, буква к) се прилага следното:

- а) специфичният пазарен стандарт за сектора на бананите е установен в част Б, точка 11 от приложение I, за банани от сортовете, изброени в допълнението към посоченото приложение, с изключение на бананите, предназначени за преработка. Този пазарен стандарт се прилага за банани с произход от трети държави на етапа на пускането им в свободно обращение, за банани с произход от Съюза на етапа на първото им разтоварване в Съюза и за банани, доставяни в пряко състояние на потребителите в района на производство на етапа на напускане на склада за опаковане.
- б) Специфичният пазарен стандарт, посочен в буква а), не засяга прилагането на по-късен етап от предлагането на пазара на национални разпоредби, които:
 - і) не възпрепятстват свободното движение на банани, които са с произход от трети държави или други региони на Съюза и са в съответствие с пазарния стандарт, посочен в първа алинея; както и
 - іі) не са несъвместими с пазарния стандарт, посочен в първа алинея.

Член 5

Изключения и освобождаване от прилагането на пазарни стандарти

1. Чрез дерогация от член 76, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС) № 1308/2013:

- а) от следните продукти не се изисква да отговарят на пазарните стандарти:
 - і) продукти, които са ясно обозначени с думите „предназначени за преработка“ или „за храна на животни“ или друга еквивалентна формулировка, и са:
 - предназначени за промишлена преработка, или
 - представени за продажба на дребно на потребителите за тяхна лична употреба и предназначени за преработка от тях, или
 - предназначени за приготвяне на продуктите, посочени в буква б), подточка хvii) от настоящия параграф, или
 - предназначени за храна за животни или друга нехранителна употреба;
 - іі) продукти, продавани от производителя директно на потребителите за лична употреба в тяхното стопанство или в рамките на определен производствен район, определен от компетентния орган:

- на местния пазар на място, запазено само за производители, или
 - чрез директна доставка.
- iii) продукти, предлагани на пазара като годни за консумация кълнове, след покълване на семената на растения, класифицирани като плодове и зеленчуци, включени в списъка в част IX от приложение I към Регламент (ЕС) № 1308/2013;
- iv) продукти от даден регион, които се продават на дребно в този регион в случай на добре установена традиционна местна консумация или в изключителни и надлежно обосновани случаи, при спазване на условията, определени в параграф 4 от настоящия член;
- б) от следните продукти не се изисква да отговарят на пазарните стандарти, освен по отношение на посочването на държавата на произход, както е предвидено в член 76, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1308/2013:
- i) некултивирани гъби с кодове по КН от ex 0709 51 до ex 0709 56 и 0709 59;
 - ii) каперси с код по КН 0709 99 40;
 - iii) горчиви бадеми с код по КН 0802 11 10;
 - iv) бадеми без черупки с код по КН 0802 12;
 - v) лешници без черупки с код по КН 0802 22;
 - vi) орехи без черупки с код по КН 0802 32;
 - vii) шамфъстък без черупки с код по КН 0802 52;
 - viii) орехи „макадамия“ без черупки с код по КН 0802 62;
 - ix) семена от пиния без черупки с код по КН 0802 92;
 - x) пеканови орехи с код по КН 0802 99 10;
 - xi) други черупкови плодове с код по КН 0802 99 90;
 - xii) сушени хлебни банани с код по КН 0803 10 90;
 - xiii) сушени цитрусови плодове с код по КН ex 0805;
 - xiv) смеси от черупкови тропически плодове с код по КН 0813 50 31;
 - xv) смеси от други черупкови плодове с код по КН 0813 50 39;
 - xvi) шафран с код по КН 0910 20;
 - xvii) продукти, класифицирани като плодове и зеленчуци и включени в списъка в част IX от приложение I към Регламент (ЕС) № 1308/2013, които са претърпели някаква обработка освен нарязване, както е посочено в приложимия специфичен стандарт на ИКЕ на ООН, или не са непокътнати по смисъла на общия пазарен стандарт и са готови за пряка консумация в пряко състояние или топлинно обработени.
- в) в случай на дарение, различно от безплатното разпространение, обхванато от споразуменията и решенията, посочени в член 222 от Регламент (ЕС) № 1308/2013, или подкрепяно в рамките на оперативни програми по член 52 от Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския

парламент и на Съвета⁸, от продуктите, обхванати от настоящия регламент, се изисква да отговарят на общия пазарен стандарт, освен по отношение на разпоредбите относно маркировката, при условие че са ясно обозначени с думите „предназначени за дарение“ или еквивалентна маркировка.

2. Чрез дерогация от член 76, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 от следните продукти не се изисква да отговарят на пазарните стандарти в рамките на определен производствен район, определен от съответната държава членка, включително когато този производствен район е транснационален район, определен от съответните държави членки:
 - а) продуктите, които се продават или доставят от производителя до местата за подготовка и опаковане или до складовите съоръжения, или се транспортират от неговото стопанство до подобни места;
 - б) продуктите, които се транспортират от складовите съоръжения до местата за подготовка и опаковане;
 - в) продуктите с произход от ЕС, които не отговарят на пазарните стандарти, определени в настоящия регламент, поради ситуация на непреодолима сила⁹, която позволява на държавите членки да решат, че продуктите могат да бъдат предлагани на пазара на тяхна територия при определените от тях условия.
3. За да прилагат дерогациите, предвидени в параграф 1, буква а), подточки i) и ii), буква в) и параграф 2, търговците предоставят на компетентния орган на държавата членка доказателства, че обхванатите продукти отговарят на условията, установени в тези параграфи, по-специално по отношение на предвидената им употреба.
4. Търговците могат да прилагат дерогацията, предвидена в параграф 1, буква а), подточка iv), само ако държавите членки вече са приели правила за освобождаване на такива продукти. Няма вероятност тези правила да възпрепятстват или да нарушат конкуренцията в голяма част от вътрешния пазар, да застрашат свободната търговия или постигането на някоя от целите на член 39 от Договора. Държавите членки незабавно уведомяват Комисията за правилата, които са приели в това отношение. Комисията информира държавите членки за всяко уведомление за подобни правила.
5. Уведомленията, посочени в параграф 2, буква в) и в параграф 4, се извършват в съответствие с Делегиран регламент (ЕС) 2017/1183 на Комисията¹⁰.

⁸ Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ОВ L 435, 6.12.2021 г., стр. 1).

⁹ Известие на Комисията С(88) 1696 относно „непреодолимата сила“ в европейското право в областта на селското стопанство (ОВ С 259, 6.10.1988 г., стр. 10).

¹⁰ Делегиран регламент (ЕС) 2017/1183 на Комисията от 20 април 2017 г. за допълване на регламенти (ЕС) № 1307/2013 и (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на уведомленията до Комисията относно информация и документи (ОВ L 171, 4.7.2017 г., стр. 100).

Член 6

Информация и данни по веригата на доставките

1. Информацията и данните, изисквани съгласно разпоредбите относно маркировката, установени в приложение I, се изписват четливо на видно място от едната страна на опаковката, като се нанасят с неизтриваеми букви направо върху опаковката или върху етикет, който е неразделна част от опаковката или е прикрепен към нея, и не бива да бъдат подвеждащи.
2. За стоките, които се превозват в насипно състояние и се товарят направо на превозното средство, предвидените в параграф 1 информация и данни се посочват в документ, придружаващ стоките, или се отбелязват върху бележка, прикрепена на видно място вътре в превозното средство.
3. В случай на договори от разстояние по смисъла на член 2, параграф 7 от Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹¹ информацията и данните трябва да бъдат на разположение преди покупката да е извършена, включително наименованието на само една държава на произход на продукта, който действително се предлага за продажба.
4. Във фактурите и другите придружаващи документи, с изключение на издаваните на потребителя касови бележки, се посочва наименованието и държавата на произход на продуктите и, където е целесъобразно, класът, сортът или търговският вид, ако това се изисква от специфичен пазарен стандарт, или се посочва, че продуктът е предназначен за преработка.
5. Възможността за етикетиране на регионалния или местния произход, както е посочено в част Б от приложение I, не засяга закрилата, предоставена на някои географски указания съгласно Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета¹².

Член 7

Информация и данни, изисквани при продажбата на дребно

1. При продажбата на дребно, информацията и данните, които се изискват съгласно настоящия регламент, са четливи и поставени на видно място. Продуктите могат да бъдат предлагани за продажба, при условие че търговецът на дребно излага в близост до продуктите, на видно място и в четлив вид информацията и данните относно държавата на произход и, където е целесъобразно, класа и сорта или търговският вид, по начин, който не подвежда потребителя.

Не могат да се включват допълнителни термини, които внушават, че продуктите са с по-добро/по-високо качество. По-специално етикетът не може да включва никакви дескриптори за качество, освен информацията, посочена в изискването за маркировка, посочено в приложение I.

¹¹ Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно правата на потребителите, за изменение на Директива 93/13/ЕИО на Съвета и Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 85/577/ЕИО на Съвета и Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 64).

¹² Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни (ОВ L 343, 14.12.2012 г., стр. 1).

Когато е посочена държавата на опаковчика и/или изпращача или когато посоченият сорт препраща към дадено място, буквите, с които е изписано наименованието на държавата на произход, трябва да бъдат по-големи и по-видими от използваните за изписването на наименованието на държавата на опаковчика и/или изпращача и сорта, ако е различен.

2. За продукти, които са предварително опаковани по смисъла на Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹³, в допълнение към цялата информация, изисквана съгласно пазарните стандарти, нетното тегло се посочва в съответствие с правилата, определени в посочения регламент.

Член 8 *Смеси*

1. Опаковките с нетно тегло, равно или по-малко от 10 kg, съдържащи смеси от различни продукти или видове продукти, обхванати от настоящия регламент, могат да се предлагат на пазара, при условие че:
 - а) продуктите и видовете продукти са еднородни по отношение на качеството и всеки от тях отговаря на изискванията на съответния специфичен пазарен стандарт, както е приложимо, или — ако не съществува такъв за даден продукт — на общия пазарен стандарт, както е приложимо;
 - б) опаковката е етикетирана в съответствие с настоящия регламент и приложимите разпоредби на Регламент (ЕС) № 1169/2011; както и
 - в) тази смес от различни продукти не е от естество, което може да заблуди потребителя.
2. Изискванията на параграф 1, буква а) не се прилагат за продукти, включени в смес, които не са продукти от секторите на плодовете и зеленчуците, сушените плодове или бананите, посочени в член 1.
3. Ако продуктите в дадена смес от различни продукти или видове продукти, обхванати от настоящия регламент, са с произход от повече от една държава членка или трета държава, наименованията на държавите на произход могат да бъдат заменени с едно от следните обозначения, според случая:
 - а) „ЕС“;
 - б) „извън ЕС“;
 - в) „ЕС и извън ЕС“.

¹³ Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. за предоставянето на информация за храните на потребителите, за изменение на регламенти (ЕО) № 1924/2006 и (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 87/250/ЕИО на Комисията, Директива 90/496/ЕИО на Съвета, Директива 1999/10/ЕО на Комисията, Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2002/67/ЕО и 2008/5/ЕО на Комисията и на Регламент (ЕО) № 608/2004 на Комисията (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 18).

ГЛАВА Ш

Пазарни стандарти във връзка с вносни продукти

Член 9

Условия, при които се приема, че вносните продукти имат равностойно ниво на съответствие

1. За сектора, посочен в член 1, параграф 2, буква а), по искане на трета държава Комисията може да одобри проверките за съответствие с пазарните стандарти, извършвани от тази трета държава преди вноса в Съюза.
2. Одобрението по параграф 1 може да се предоставя на трети държави, на чиято територия се спазват пазарните стандарти на Съюза или поне еквивалентни стандарти по отношение на продуктите, изнасяни за Съюза в съответствие с член 8, параграф 2 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/xxxx на Комисията *[До Службата за публикации: моля, въведете номера на документ C(2023) 5449]*¹⁴.
3. Одобрението се прилага само за продукти с произход от съответната трета държава и може да бъде ограничено до някои определени продукти.
4. За да получат одобрението, посочено в параграф 1, контролните органи на третата държава, които ще отговарят за проверките за съответствие с пазарните стандарти, трябва:
 - а) да бъдат официални органи или органи, официално признати от компетентния орган на трета държава;
 - б) да предоставят задоволителни гаранции и разполагат с необходимия персонал, оборудване и съоръжения за извършване на проверки в съответствие с методите, посочени в член 10, параграф 1 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/xxxx *[До Службата за публикации: моля, въведете номера на документ C(2023) 5449]*, или еквивалентни методи.

¹⁴ Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/xxxx на Комисията от [...] г. за определяне на правила относно проверките за съответствие с пазарните стандарти за сектора на плодовете и зеленчуците, някои преработени плодови и зеленчукови продукти и сектора на бананите (ОВ L [...], [...] г., стр. [...]) *[До Службата за публикации: моля, въведете номера, датата и данните за публикуването в ОВ на документ C(2023) 5449]*.

ГЛАВА IV

Заклучителни разпоредби

Член 10
Отмяна

Регламент (ЕС) № 543/2011 и регламенти за изпълнение (ЕС) № 1333/2011 и (ЕО) № 1666/1999 се отменят.

Позоваванията на отменените регламенти се считат по целесъобразност за позовавания на настоящия регламент и на Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/xxxx [До Службата за публикации: моля, въведете номера на документ C(2023) 5449] и се четат съгласно таблицата на съответствието, съдържаща се в приложение II към настоящия регламент.

Член 11
Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 1 януари 2025 г. с изключение на член 5, параграф 1, буква в), който се прилага от датата на влизане в сила на настоящия регламент.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 17.8.2023 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN